

Innhold

Forord	5
Kapittel 1 Hva er kriminologi?	11
<i>Heidi Mork Lomell og May-Len Skilbrei</i>	
Hva er kriminologi?	11
Kriminologiens begynnelse	13
Teorier om årsaker til kriminalitet	14
Teorier om straff og prinsippene bak	16
Kriminologi og kriminalpolitikk	17
Kriminologi og media	20
Norsk kriminologi	22
Bokas innhold	26
Videre lesning	28
Kapittel 2 Kriminalstatistikk	29
<i>Heidi Mork Lomell</i>	
Innledning	29
Kriminalstatistikken	30
Frafallsprosessene fra anmeldelse til dom	33
Kriminalitetsutviklingen	37
Sammenligninger av kriminalitetsnivå	38
Kriminalstatistikk og kriminologi	39
Jakten på mørketallene	40
Selvrapporteringsstudier	40
Offerundersøkelser	46
Avslutning	51
Videre lesning	54

Kapittel 3 Lovbrudd	55
<i>Heidi Mork Lomell</i>	
Introduksjon	55
Straffbare handlinger	56
<i>Mala per se og mala prohibita</i>	61
Konsensus eller konflikt?	63
Variasjon i tid og rom	65
Fra rettslig til sosialt fenomen	66
Kriminalitetsbildet i Norge	68
Vinningslovbrudd	69
Vold	74
Seksuallovbrudd	76
Rusmiddellovbrudd	78
Avslutning	80
Videre lesning	81
Kapittel 4 Lovbrytere	82
<i>Torbjørn Skardhamar</i>	
Innledning	82
Hvem er en lovbryter?	82
Alder, kjønn og bosted	83
Sosial bakgrunn og levekår	85
Kriminalitet og livsløp	87
Teoretiske perspektiver	91
Avslutning: Betydning av teoretisk perspektiv	98
Videre lesning	98
Kapittel 5 Ofre	99
<i>May-Len Skilbrei</i>	
Innledning	99
Hva mener vi når vi snakker om et offer?	99
Hvem blir offer for kriminalitet?	103
Offerets plass i straffesakskjeden	111
Offeret i kriminalpolitikken	117
Offerbegrepet	118
Avslutning	120
Videre lesning	120

Kapittel 6 Politi	121
<i>Helene O. I. Gundhus</i>	
Innledning	121
Formelle oppgaver og mål	122
Autorisert til å bruke fysisk makt.	126
Politiet i et historisk lys	126
Særtrekk ved moderne statlig politi	130
Spenninger mellom idealer og praksis	133
«Den tynne blå linjen»	140
Politivirksomhet i endring	141
Avslutning.	143
Videre lesning	144
Kapittel 7 Straff	145
<i>Sverre Flaatten</i>	
Innledning	145
Straffen og kriminologien – en endrings- og løsrivelseshistorie	147
Straffen i dag – noen kriminologiske problemstillinger	158
Straffens sosiologi	164
Avslutning.	169
Videre lesning	170
Kapittel 8 Fengsel	171
<i>Thomas Ugelvik</i>	
Hva er et fengsel og hva er forskjellene mellom fengsler?	171
Likheten mellom fengsler: totale institusjoner og straffens begrunnelser	176
Nøkkeltall om fengsler	180
Kjennetegn ved innsatte i norske fengsler	182
Fengselet som endringsmaskin	183
Endringsmaskinen i praksis.	186
Videre lesning	189
Kapittel 9 Alternativer til straff	190
<i>Vidar Halvorsen</i>	
Innledning	190
Et abolisjonistisk alternativ til straff?	191
Abolisjonisme som avkriminalisering.	194
Konflikter	195

Interessekonflikter og verdikonflikter	197
Fremveksten av gjenopprettende rettferdighet i Norge.	200
Konfliktrådet: fra alternativ til straff til alternative straffeformer?	202
Gjenopprettende rettferdighet: modeller og forskningsfunn	204
Avslutning: den internasjonale vending	208
Videre lesning	209
Kapittel 10 Fra lovbrudd til skade: grønn kriminologi	210
<i>Ragnhild Sollund</i>	
Innledning	210
Feltets utvikling.	211
Grønn, kritisk kriminologi	212
De viktigste retningene og perspektivene i grønn kriminologi	215
Viktige teoretiske/filosofiske utgangspunkt i grønn kriminologi	217
Radikal grønn ikke-spesiesistisk kriminologi	218
Ulovlig handel med truede arter	219
Forskningsprosjekt om handel med truede dyrearter	222
Hva skjer med dyrene?	223
Oppsummering.	224
Videre lesning	224
Kapittel 11 Fra nasjonal til global og «glokal» kriminologi	225
<i>Katja Franko</i>	
Fra kriminologisk nasjonalisme til kosmopolitisme	227
Globaliseringens mange ansikter	228
Den nye utryggheten.	229
Føre var-logikken og krigen mot terror	231
Den kriminelle utlending og den grensekontrollerende straffen.	233
Globale perspektiver på rettferdighet.	237
Videre lesning	239
Litteraturliste	240
Domsregister	262
Forfatterpresentasjoner	263